

หลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
เรื่อง การเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวาน
โดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา
และ

คู่มือการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา
สำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวาน

โดย

หลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
เรื่อง การภาวะเลือดฝอยจากปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวาน
โดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา

และ

คู่มือการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา
สำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวาน

โดย

• สภาเทคนิคการแพทย์ • แพทยสภา • กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ • กระทรวงสาธารณสุข

คำนำ

สถานการณ์ปัจจุบันประชาชนในประเทศไทยมีภาวะการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเป็นจำนวนมากและเพิ่มจำนวนขึ้นทุกๆ ปี กระทรวงสาธารณสุข จึงมีนโยบายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศ 5 โรค ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจขาดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง และโรคมะเร็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคเบาหวานที่เป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญ จึงมีมาตรการในการค้นหาและคัดกรองกลุ่มเสี่ยง ซึ่งมีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ อสม. เข้ามามีส่วนร่วมในการคัดกรองโรคเบาหวาน และปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงสาธารณสุขเพื่ออนุญาตให้ อสม. เจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว และตรวจระดับน้ำตาลในเลือดได้ ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ โดย อสม. ที่สามารถปฏิบัติเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วและตรวจระดับน้ำตาลในเลือดได้นั้น ต้องผ่านหลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่อง การเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว เพื่อคัดกรองโรคเบาหวาน โดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา และใช้คู่มือการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาสำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวานเล่มนี้เป็นคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานของ อสม. ให้มีมาตรฐานต่อไป

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ขอขอบคุณ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องทุกท่าน แพทย์สภา สภาเทคนิคการแพทย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ได้ร่วมกันจัดทำหลักสูตรและคู่มือฯ เล่มนี้จนเสร็จสมบูรณ์

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
มิถุนายน 2556

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

หลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่อง การเจาะเลือดพอยจากปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวาน โดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา	7
--	---

- หลักการและเหตุผล 9
- วัตถุประสงค์ 10
- คุณสมบัติผู้เข้าอบรม 12
- ระยะเวลา 12
- เนื้อหา 12
- การจัดเนื้อหาการเรียนรู้ 13
- สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน 14
- การประเมินผลการฝึกอบรม 14
- การติดตามประเมินผลหลังการฝึกอบรม 15

คู่มือการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา สำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวาน	17
--	----

- วัตถุประสงค์ 18
- หลักกฎหมาย และระเบียบกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง 18
- แนวทางการคัดกรองโรคเบาหวาน 23
- ขั้นตอนการคัดกรองโรคเบาหวานโดย อสม. 25
- ความรู้เรื่องระดับน้ำตาลในเลือดในกรณีตรวจคัดกรองโรคเบาหวาน 26
- ส่วนประกอบของเครื่องตรวจน้ำตาล 26
- ข้อควรระวังในการเลือกใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา 27
- การบำรุงรักษาเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือด 28

เรื่อง	หน้า
<ul style="list-style-type: none"> • การเตรียมตัวก่อนเจาะเลือด 	28
<ul style="list-style-type: none"> • ข้อควรระวังเรื่องการเจาะเลือด 	29
<ul style="list-style-type: none"> • วิธีการเจาะเลือดฝอยที่ปลายนิ้ว 	30
<ul style="list-style-type: none"> • การรายงานผลการตรวจน้ำตาลเลือดจากปลายนิ้ว 	32
ขั้นตอนการขับเคลื่อนการคัดกรองโรคเบาหวาน	33
โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	
ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข	
<ul style="list-style-type: none"> • แผนปฏิบัติการดำเนินงาน 	41
<ul style="list-style-type: none"> • บทบาทและหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 	42
ภาคผนวก	41
<ul style="list-style-type: none"> • แบบประเมินความรู้ อสม. ที่ใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา (ภาคทฤษฎี) 	42
<ul style="list-style-type: none"> • แบบประเมินความสามารถ อสม. ที่ใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา (ภาคปฏิบัติ) 	44
<ul style="list-style-type: none"> • แบบบันทึกข้อมูลการให้บริการเจาะเลือดของ อสม. (รง.จ.1) 	46
<ul style="list-style-type: none"> • แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของ อสม. (สำหรับเจ้าหน้าที่) (รง.จ.2) 	48
<ul style="list-style-type: none"> • ใบประกาศนียบัตรผู้ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตร 	49
<ul style="list-style-type: none"> • ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข 	50

หลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐาน
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
เรื่อง การเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวาน
โดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา

หลักการฝึกอบรมมาตรฐาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่อง การเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวาน โดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา

หลักการและเหตุผล

เพื่อตอบสนองต่อการป้องกันและควบคุมโรคเบาหวานแก่ประชาชนกลุ่มเสี่ยง กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ร่วมกับแพทยสภา สมาคมนักการแพทย์ ได้จัดทำหลักสูตร ฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่อง การเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวาน โดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา

เพื่อให้ อสม. ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรดังกล่าวนี้ และเมื่อได้รับมอบหมายให้ประกอบวิชาชีพ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมแล้ว จะสามารถเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว เพื่อตรวจระดับน้ำตาลในเลือดได้ตามหลักสูตรและตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 และระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2556

วัตถุประสงค์

เมื่ออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผ่านการอบรมและฝึกปฏิบัติ ตามหลักสูตรดังกล่าวจบแล้ว

- 1 มีความรู้ ความเข้าใจหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง
- 2 มีความรู้เรื่องการคัดกรองโรคเบาหวานเบื้องต้นตามแบบคัดกรองโรคเบาหวานได้
- 3 สามารถเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยจากการติดเชื้อ
- 4 สามารถอ่านค่าระดับน้ำตาลในเลือดได้อย่างถูกต้อง แปลผล และรายงานผลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน
- 5 สามารถจัดการอุปกรณ์ที่ใช้ในการเจาะเลือดที่ใช้แล้วได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย

คุณสมบัติผู้เข้าอบรม

- 1 เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สามารถอ่านและเข้าใจภาษาอังกฤษเบื้องต้นได้
- 2 มีจิตอาสาในการปฏิบัติงานให้บริการเจาะเลือดโดยไม่หวังผลตอบแทน

ระยะเวลา

7 ชั่วโมง

เนื้อหา

- 1 แนวทางการตรวจคัดกรองเบาหวาน
- 2 ความปลอดภัย การป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว และการจัดการขยะติดเชื้อและวัสดุมีคม
- 3 หลักการของเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา การใช้งาน และข้อควรระวัง
- 4 ขั้นตอนการรายงานผล ค่าปกติ ค่าผิดปกติ ค่าวิกฤติ
- 5 ขั้นตอนการเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว
- 6 การกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน และการพัฒนาคุณภาพบริการ

การจัดเนื้อหาการเรียนรู้

หัวข้อ	ลักษณะการสอน	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
1. หลักกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	บรรยาย	0.5
2. แนวทางการตรวจคัดกรองเบาหวาน และประโยชน์ 2.1 ขั้นตอนการคัดกรองโรคเบาหวาน 2.2 ความรู้เรื่องระดับน้ำตาลในเลือดกรณีตรวจคัดกรองโรคเบาหวาน	บรรยาย	0.5
3. หลักการของเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาการใช้งาน และข้อควรระวัง 3.1 ส่วนประกอบของเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา 3.2 ข้อควรระวังในการเลือกเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา 3.3 การบำรุงรักษาเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา	บรรยาย	1
4. วิธีการเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วอย่างปลอดภัย 4.1 การเตรียมตัวก่อนเจาะเลือด 4.2 ข้อควรระวังในการเจาะเลือด 4.3 วิธีเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว	บรรยาย	2
5. การรายงานผลการเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว	บรรยาย	1
6. ขั้นตอนการเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว (ให้ผู้เรียน จับคู่ผลัดกันเจาะเลือด และฝึก รายงานผล)	ปฏิบัติ	2
	รวม	7

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม

- 1 เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา พร้อมชุดตรวจ และวัสดุควบคุมคุณภาพ 2 ระดับความเข้มข้น
- 2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว ชนิดใช้ครั้งเดียว
- 3 สำลีแห้งปลอดเชื้อ, กระปุกใส่สำลี, คีมคีบ (forceps), ถุงมือยาง, แอลกอฮอล์ (70% alcohol)
- 4 กล่องทิ้งเข็ม, ถุงแดง และถังขยะติดเชื้อ
- 5 สื่อการสอน เช่น คู่มือ, วิดิทัศน์วิธีการเจาะเลือดปลายนิ้ว, สื่อความรู้ต่างๆ

การประเมินผลการฝึกอบรม

ผู้เข้าอบรมต้องมีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติตามเนื้อหาที่ได้รับการอบรมอย่างเคร่งครัด และมีผลการประเมินความรู้หลังอบรมทั้งภาคปฏิบัติและทฤษฎี

- 1 ภาคปฏิบัติ (ผ่านการประเมินไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80)
- 2 ภาคทฤษฎี แบบทดสอบความรู้ (ผ่านการประเมินไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 60)
- 3 คะแนนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ต้องผ่านตามเกณฑ์

การติดตามประเมินผล หลังการฝึกอบรม

ที่มหาวิทยาลัย ร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขซึ่งทำหน้าที่พี่เลี้ยง อสม. ในพื้นที่ ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานในการให้บริการเจาะเลือดฝอย เพื่อตรวจระดับน้ำตาลในเลือดทุกราย เป็นเวลา 3 - 6 เดือนแรกหลังการอบรม โดยมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์

หากผลการประเมินการปฏิบัติงานต่ำกว่าร้อยละ 80 ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้ให้เป็นดุลพินิจของนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ที่จะไม่มอบหมายให้ อสม. ผู้นั้น เจาะโลหิตจากปลายนิ้วได้อีกต่อไป หรือส่งเข้ารับการอบรมซ้ำ

**คู่มือการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา
สำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวาน**

คู่มือการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา สำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวาน

วัตถุประสงค์

- 1 อสม. สามารถเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วในประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยจากการติดเชื้อ
- 2 สามารถใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งรายงานผลในรูปแบบบันทึกที่กำหนดไว้ และชี้แจงรายงานผลครบถ้วน
- 3 จัดการกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการเจาะเลือดที่ใช้แล้วได้อย่างเหมาะสม

หลักกฎหมาย และระเบียบกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

การเจาะเลือดจากปลายนิ้ว นั้น เป็นการทำร้ายต่อร่างกายผู้อื่น เป็นการกระทำสิทธิในชีวิตและร่างกายมนุษย์ตามกฎหมายอาญา ซึ่งในทางการแพทย์นั้น การจะกระทำต่อร่างกายมนุษย์จะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าตัว หรือจาก ผู้ใช้อำนาจปกครองก่อนจึงสามารถกระทำได้ หากไม่ได้รับความยินยอมถือว่าเป็นการทำความผิดตามกฎหมายอาญา และความรับผิดทางแพ่งฐานละเมิดตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้

นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายวิชาชีพให้การคุ้มครองประชาชน โดยกฎหมายวิชาชีพ ได้กำหนดว่า "ห้ามมิให้ผู้ใด ซึ่งมีได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมทำการประกอบวิชาชีพ หรือแสดงด้วยวิธีการใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็น

ผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าวเว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้”

กล่าวคือ ผู้ที่จะทำการประกอบวิชาชีพจะต้องเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนและได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพ จึงจะทำการประกอบวิชาชีพนั้นๆได้ หากผู้ใดไม่ได้ขึ้นทะเบียนและรับอนุญาตและทำการประกอบวิชาชีพหรือทำการประกอบโรคศิลปะ ก็จะมี ความผิดตามกฎหมายวิชาชีพซึ่งมีโทษทางอาญา ทั้งนี้ เจตนารมณ์ของกฎหมาย เพื่อคุ้มครองประชาชนให้ได้รับความปลอดภัยในชีวิต โดยผู้ที่จะให้บริการ การทางการแพทย์และสาธารณสุข และทำการประกอบวิชาชีพนั้น จะเป็นบุคคล ที่มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาชีพ และให้บริการตามมาตรฐานและ จริยธรรมของวิชาชีพ

ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดข้อยกเว้นความรับผิดทางอาญาไว้ตามกฎหมาย วิชาชีพ เช่น

- 1 การประกอบวิชาชีพที่กระทำต่อตนเอง
- 2 นักเรียนนักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรมซึ่งทำการฝึกหัดหรืออบรม ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษาหรือ ฝึกอบรม
- 3 เป็นบุคคลซึ่งมีกฎหมายอนุญาตให้ทำการประกอบวิชาชีพได้ โดยต้อง เป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ประกอบวิชาชีพในความควบคุมของ เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น อสม. พนักงานผู้ช่วยเหลือ ผู้ประกอบวิชาชีพ

ในการนี้ เพื่อให้ อสม. ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคัดกรองโรคเบาหวาน ซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ กระทรวงสาธารณสุขจึงออก ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายวิชาชีพ 2 ฉบับ ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม และกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิค การแพทย์ เพื่อให้ อสม. ทำการประกอบวิชาชีพโดยเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว

และตรวจระดับน้ำตาลในเลือดได้ตามกฎหมาย โดย อสม. ซึ่งได้ผ่านการอบรม โดยเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยคำแนะนำของแพทยสภา และได้รับการรับรองจากสภาเทคนิคการแพทย์

เมื่อ อสม. ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามหลักสูตรที่กำหนด เมื่อผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรแล้ว จะสามารถทำการเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วและตรวจระดับน้ำตาลในเลือดได้เฉพาะตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมายกำหนด ได้แก่

- ❶ ต้องปฏิบัติตามหลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่อง การเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวานโดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา
 - 1) ให้ อสม. สามารถเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วในประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย
 - 2) สามารถใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐาน พร้อมทั้งรายงานผลในรูปแบบบันทึกที่กำหนดไว้ และซึ่บ่งรายงานครบถ้วน
 - 3) จัดการอุปกรณ์ที่ใช้ในการเจาะเลือดที่ใช้แล้วได้อย่างเหมาะสม และปฏิบัติตามคู่มือการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาสำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวานเล่มนี้
- ❷ ต้องเป็นการปฏิบัติราชการ หรืออยู่ระหว่างการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตามที่ได้รับมอบหมาย จากกระทรวงสาธารณสุข มิใช่เป็นการปฏิบัติส่วนตัว

- 3 ต้องอยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงของ อสม. ในพื้นที่ จะเป็น ผู้ควบคุมกำกับการทำงาน อสม. แทนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ซึ่งในการให้บริการจะเล็ดลอดออกจากปลายนิ้ว และตรวจระดับน้ำตาลในเลือด ของ อสม. นั้นจะปฏิบัติหน้าที่ได้ต้องมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขดูแลอยู่ด้วย
- 4 ต้องอยู่ในการควบคุมด้านระบบคุณภาพของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม หรือวิชาชีพเทคนิคการแพทย์

นอกจากเทคนิควิธีการเจาะเลือดที่ปลอดภัยแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือการควบคุมคุณภาพของเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา หากเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาไม่มีความเที่ยงตรงแล้ว จะมีผลกระทบต่อผลการแปลผลค่าระดับน้ำตาลในเลือดที่ไม่ถูกต้องแม่นยำ และเป็นอันตรายต่อประชาชนผู้รับบริการได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการสร้างเครือข่ายควบคุมคุณภาพของเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาตามมาตรฐานของวิชาชีพ

ในการเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วและตรวจระดับน้ำตาลในเลือด โดย อสม. นี้ มีการออกกระเป๋ยบกระทรงสาธารณสุขเพื่อรับรองและคุ้มครองประชาชน รวมทั้งคุ้มครอง อสม. ผู้ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนด รวมทั้งตามพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ได้คุ้มครองผู้ที่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ไว้ดังนี้

มาตรา 5 หน่วยงานของรัฐ ต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหาย ในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตน ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

มาตรา 6 ถ้าการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ ต้องรับผิดในกรณีนั้นเป็นการเฉพาะตัว ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง แต่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

มาตรา 8 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย เพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐ มีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิด ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว แก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้น ไปด้วยความจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

แนวทางการคัดกรองโรคเบาหวาน

เนื่องจากปัจจุบันประชากรไทยมีอัตราการป่วยด้วยโรคเบาหวานเพิ่มขึ้น กระทรวงสาธารณสุขจึงมีนโยบายในการคัดกรองโรคเบาหวาน ตั้งแต่กลุ่มเสี่ยง อายุ 15 ปีขึ้นไป โดยการคัดกรองตารางที่ 1 และ/หรือ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การพิจารณาความเสี่ยงต่อการเกิดโรคเบาหวาน

ลำดับ	ดัชนีชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	คะแนน	เกณฑ์พิจารณาความเสี่ยง
1.	อายุ	น้อยกว่า 45 ปี	0	ผลรวมคะแนนมากกว่า 9 ถือว่าเสี่ยงต้องได้รับการตรวจเลือด
		45 - 49 ปี	1	
		50 ปีขึ้นไป	2	
2.	เพศ	หญิง	0	
		ชาย	2	
3.	ดัชนีมวลกาย	น้อยกว่า 23	0	
		มากกว่าหรือเท่ากับ 23 - 27.5	3	
4.	เส้นรอบเอว	น้อยกว่า 80 ซม.(หญิง), น้อยกว่า 90 ซม.(ชาย)	0	
		มากกว่าหรือเท่ากับ 80 ซม.(หญิง), มากกว่าหรือเท่ากับ 90 ซม.(ชาย)	2	
5.	ความดันโลหิต	น้อยกว่า 140/90 มิลลิเมตรปรอท	0	
		มากกว่าหรือเท่ากับ 140/90 มิลลิเมตรปรอท	2	
6.	ประวัติบิดา/มารดา หรือพี่น้อง	เป็นโรคเบาหวาน	4	

ตารางที่ 2 เกณฑ์พิจารณาอาการเสี่ยงต่อโรคเบาหวาน
ด้วยการซักประวัติ (ด้วยวาจา)

ลำดับ	อาการ/ปัจจัยเสี่ยง	เกณฑ์พิจารณาความเสี่ยง
1.	คลอดบุตร น้ำหนักเกิน 4 กิโลกรัม	มีอาการ 2 ข้อร่วมกัน (ใน 1-9) ถือว่าเสี่ยงต่อโรคเบาหวาน ต้องส่งตรวจ วัดระดับน้ำตาลในเลือด จากปลายนิ้ว
2.	ตี่มน้ำบ่อยและมาก	
3.	บัสสาวะกลางคืน 3 ครั้งขึ้นไป	
4.	กินจุ แต่ผอมลง	
5.	น้ำหนักลด อ่อนเพลีย	
6.	เป็นแผลริมฝีปากบ่อย และหายยาก	
7.	คันตามผิวหนังและอวัยวะสืบพันธุ์	
8.	ตาพร่ามัว ต้องเปลี่ยนแว่นบ่อย	
9.	ชาปลายมือ ปลายเท้า โดยไม่ทราบสาเหตุ	

ขั้นตอนการคัดกรองโรคเบาหวานโดย อสม.

***หากพบค่าผิดปกติ คือ น้อยกว่า 70 มิลลิกรัม/เดซิลิตร หรือมากกว่า 200 มิลลิกรัม/เดซิลิตร
ต้องแนะนำให้ไปพบเจ้าหน้าที่หรือแพทย์ที่โรงพยาบาลโดยเร่งด่วน

ความรู้เรื่องระดับน้ำตาลในเลือด ในกรณีตรวจคัดกรองโรคเบาหวาน

- 1 วิธีการเจาะเลือดจากปลายนิ้วและตรวจโดยเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา (BGM) เป็นการตรวจคัดกรองโรคเบาหวาน ห้ามนำมาใช้เพื่อการวินิจฉัยโรคเบาหวาน
- 2 ต้องอดอาหารก่อนเจาะเลือดจากปลายนิ้ว ถ้าพบค่ามากกว่า หรือเท่ากับ 100 มิลลิกรัม/เดซิลิตร ควรได้รับการตรวจยืนยันโดยส่งต่อโรงพยาบาลเพื่อให้แพทย์วินิจฉัยต่อไป
- 3 กรณีไม่อดอาหารและพบค่ามากกว่า 110 มิลลิกรัม/เดซิลิตร ควรได้รับการตรวจซ้ำทุก 1 - 3 ปี*

ส่วนประกอบของเครื่องตรวจน้ำตาล

ส่วนประกอบของเครื่องตรวจน้ำตาลแต่ละผลิตภัณฑ์
มีความแตกต่างกัน ควรศึกษาวิธีใช้ และข้อจำกัดแต่ละเครื่อง
ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้งาน

* แนวทางเวชปฏิบัติสำหรับโรคเบาหวาน พ.ศ. 2554 จัดทำโดย สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทย, สมาคมต่อมไร้ท่อแห่งประเทศไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ข้อควรระวังในการเลือกใช้ เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา

- ➔ **อุณหภูมิขณะทดสอบ** ควรหลีกเลี่ยงการนำไปใช้งานในสถานที่ ที่มีอุณหภูมิสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ในแต่ละเครื่อง ส่วนใหญ่กำหนดที่ 10 - 40°C แต่บางผลิตภัณฑ์ กำหนดให้ใช้ใ้อุณหภูมิต่ำกว่า 40°C จึงต้องหลีกเลี่ยงในการไปใช้ในที่ร้อนนอกห้องปรับอากาศ และควรจัดเก็บแถบทดสอบตามช่วงอุณหภูมิที่ผู้ผลิตกำหนดไว้ **รวมทั้งนำไปใช้งานในช่วงอุณหภูมิที่จัดเก็บแถบทดสอบเช่นกัน**
- ➔ **วันหมดอายุหรืออายุการใช้งานของแถบทดสอบ** มีการกำหนดไว้ 2 แบบ คือ หมดอายุตามวัน/เดือน/ปี ที่แจ้งไว้ที่กล่องบรรจุแถบทดสอบ และหมดอายุหลังจากเปิดใช้แถบทดสอบ เช่น 3 เดือน ต้องเขียนวันที่เปิดใช้งาน ดังนั้น จึงต้องเลือกใช้ด้วยความระมัดระวังและใช้ให้หมดที่กล่อง
- ➔ **ความถูกต้องของแถบทดสอบแต่ละรุ่น** ผู้ผลิตต้องมีการควบคุมคุณภาพและความถูกต้องของแถบทดสอบในแต่ละรุ่นของการผลิต โดยใช้แถบรหัสควบคุมที่บรรจุในกล่องแถบทดสอบ หรือโดยรหัสหมายเลขกำกับ ผู้ใช้งานต้องปฏิบัติตามที่ผู้ผลิตกำหนด **การมีแถบรหัสควบคุมในแต่ละรุ่นการผลิต เป็นข้อกำหนดที่มั่นใจว่าแต่ละรุ่นของการผลิตมีความเสถียรของแถบทดสอบ**
- ➔ **การควบคุมคุณภาพ** ควรใช้วัสดุควบคุมคุณภาพของเครื่องตรวจแต่ละผลิตภัณฑ์ อย่างน้อย 2 ระดับ เช่น ค่าปกติ และค่าสูง อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยวัสดุควบคุมคุณภาพดังกล่าวต้องมีเอกสารแสดงคุณสมบัติของวัสดุควบคุมคุณภาพจากผู้ผลิตเครื่อง **ส่งค่าวัสดุควบคุมคุณภาพที่ทดสอบได้ให้กับนักเทคนิคการแพทย์เพื่อวิเคราะห์ผลตามหลักวิชาการ หากวิเคราะห์แล้วมีค่าออกนอกเกณฑ์ ต้องยุติการใช้เครื่องนั้น หาสาเหตุและแก้ไขทันที**

การบำรุงรักษาเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือด

- * **การทำความสะอาด** ควรทำความสะอาดภายนอกเครื่อง ไม่ให้มีคราบเลือด และสิ่งสกปรก ก่อนและหลังการใช้งาน
- * **การจับเก็บเครื่องมือ และแถบทดสอบ** เมื่อทำความสะอาดหลังใช้งานแล้ว ควรเก็บเครื่องในกระเป๋าป้องกันการกระทบกระเทือน และแถบทดสอบต้องปิดฝาพื้นที่หลังจากหยิบแถบทดสอบใช้งาน เพราะความชื้นมีผลกระทบต่อคุณภาพแถบทดสอบ และเก็บในอุณหภูมิไม่เกินกำหนดที่ผู้ผลิตระบุไว้ข้างกล่อง
- * **การเปลี่ยนแบตเตอรี่** เมื่อมีสัญลักษณ์แบตเตอรี่หมดตามภาพ ควรปิดเครื่องก่อน ถอดแบตเตอรี่เดิมออก จึงใส่แบตเตอรี่ใหม่

การเตรียมตัวก่อนเจาะเลือด

- ⊙ ควรงดอาหารและเครื่องดื่มทุกชนิดอย่างน้อย 8 ชั่วโมง
- ⊙ จิบน้ำเปล่าได้
- ⊙ ไม่เคี้ยวหมาก
- ⊙ ไม่เคี้ยวหมากฝรั่ง
- ⊙ ไม่อมลูกอม

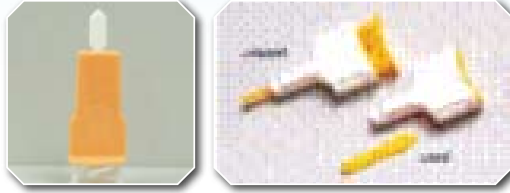
**ห้ามต้องงดอาหาร
และเครื่องดื่ม 8 ชั่วโมง**

คนปกติ น้ำตาลจากสารอาหารที่เรากินเข้าไปอยู่ในกระแสเลือด 8 ชั่วโมง แล้วถูกดึงไปใช้เป็นพลังงาน

ข้อควรระวังเรื่องการเจาะเลือด

- 1 เลือกใช้เข็มชนิดใช้แล้วทิ้งและสามารถควบคุมความลึกของ การเจาะได้

- 2 ห้ามบีบเค้นเลือดมากเกินไป
- 3 เปลี่ยนอุปกรณ์เจาะเลือดชุดใหม่ต่อหน้าผู้รับบริการต่อราย
- 4 กรณีเป็นปากกาเจาะเลือด ต้องเลือกใช้ชนิดที่ไม่ปนเปื้อนระหว่างเลือดที่ติดที่เข็มกับปากกา

- 5 เพื่อความปลอดภัยผู้ปฏิบัติงานต้องสวมถุงมือเมื่อปฏิบัติงานทุกครั้ง
- 6 ห้ามสวมปลอกเข็มกลับ ห้ามหักงอเข็ม หลังจากใช้แล้วให้ทิ้งลงกล่องสำหรับทิ้งวัสดุมีคม และขังด้วยสัญลักษณ์วัตถุติดเชื้ออันตราย

- 7 ปิดฝากล่องเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว นำกล่องทิ้งเข็มไปทำลายโดยการเผาทั้งเมื่อบรรจุเข็มที่ใช้แล้วประมาณ 2 ใน 3 ส่วนของกล่อง ไม่ควรเก็บไว้จนเต็มหรือล้นกล่อง เนื่องจากอาจมีมีดแทงในขณะใช้งาน

วิธีการเจาะเลือดฝอยที่ปลายนิ้ว

- 1 เลือกนิ้วนางหรือนิ้วกลาง

- 2 นวดคลึงปลายนิ้วที่จะทำการเจาะเพื่อให้เลือดไหลเวียนดีขึ้น

- 3 ผู้ปฏิบัติงานควรใส่ถุงมือขณะเจาะเลือด ทำความสะอาดผิวหนังด้วย 70% แอลกอฮอล์ รอให้แห้ง

- 4 ใช้เข็มเจาะเลือดที่ด้านข้างนิ้วใช้แล้วทิ้งเข็มในกล่องทิ้งเข็มทันที

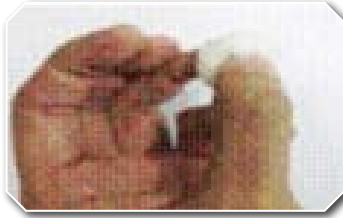
- 5 เช็ดเลือดหยดแรกทิ้ง ด้วยสำลีแห้ง

- 6 ใช้เลือดหยดที่ 2 ใส่แถบทดสอบ

- 7 กดแผลด้วยสำลีแห้ง จนเลือดหยุด

การรายงานผลการตรวจน้ำตาลในเลือดจากปลายนิ้ว

- 1 รายงานในรูปแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ โดยมีข้อมูลครบถ้วน ดังนี้
 - ❖ วันที่ และเวลาที่เจาะเลือด
 - ❖ ชื่อ - นามสกุล อายุ ของผู้รับการตรวจคัดกรอง
 - ❖ ค่าที่ตรวจได้จากเครื่อง
 - ❖ หน่วย มิลลิกรัม/เดซิลิตร (mg/dL)
 - ❖ ชื่อ อสม. ที่เป็นผู้เจาะเลือดและตรวจวัด
- 2 รายงานผลให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข โรงพยาบาล
ที่มคัดกรองโรคเบาหวาน
- 3 กรณีพบค่าผิดปกติที่อาจอันตรายต่อผู้รับการตรวจคัดกรอง คือ
น้อยกว่า 70 mg/dL หรือ มากกว่า 200 mg/dL ต้องแนะนำให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลโดยเร่งด่วน

**ขั้นตอนการขับเคลื่อน
การคัดกรองโรคเบาหวาน
โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข**

ขั้นตอนการขับเคลื่อนการคัดกรองโรคเบาหวาน โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข

แผนภูมิการดำเนินงาน

บทบาทและหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน

- 1 จัดทำโครงการ
- 2 จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่อง การเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวานโดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา และ คู่มือการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาสำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวาน ร่วมกับ แพทย์สภาและสภาเทคนิคการแพทย์
- 3 ดำเนินการจัดอบรมที่มหาวิทยาลัยระดับจังหวัด และมอบประกาศนียบัตร
- 4 จัดทำทำเนียบที่มหาวิทยาลัย เผยแพร่ทางเว็บไซต์
- 5 รวบรวมแผนปฏิบัติการฝึกอบรม อสม.
- 6 สนับสนุนใบประกาศนียบัตร อสม. และคู่มือ การใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาสำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวาน ร่วมกับ แพทย์สภาและสภาเทคนิคการแพทย์
- 7 พัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูล อสม. ให้รองรับการประเมินผลการฝึกอบรม อสม.
- 8 ให้คำปรึกษาในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายและกฎหมาย
- 9 ประสานงานกับสภาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการติดตามผลการฝึกอบรม และประเมินผลโครงการในภาพรวม

ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน

- 1 ร่วมจัดทำหลักสูตรฯ และคู่มือฯ
- 2 ติดตาม และประสานงานแผนปฏิบัติการฝึกอบรม อสม.
- 3 ให้คำปรึกษาในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายและกฎหมาย

- 4 สนับสนุนการฝึกอบรม อสม. ในพื้นที่
- 5 เผยแพร่กิจกรรมการฝึกอบรม อสม.
- 6 ติดตามผลการฝึกอบรม และประเมินผลโครงการในภาพรวมร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข

ภาคการแพทย์และเภยสภา

- 1 พิจารณารับรองหลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่อง การเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวานโดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา และ คู่มือการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาสำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวาน
- 2 เผยแพร่ข้อมูล องค์ความรู้ และมาตรฐานเกี่ยวกับวิชาชีพ
- 3 ให้การสนับสนุนวิทยากร
- 4 ผลิตสื่อการสอนสำหรับวิทยากร
- 5 ให้คำปรึกษา กำกับมาตรฐานวิชาชีพ
- 6 ส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ ในการกำกับมาตรฐาน
- 7 ติดตามและประเมินผลโครงการในภาพรวมร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

- 1 อำนวยกรให้เกิดการขับเคลื่อนงานตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข
- 2 อำนวยกรให้เกิดการฝึกอบรม อสม. ตามหลักสูตรและออกประกาศนียบัตรให้ อสม. ที่สามารถปฏิบัติงานในการเจาะเลือดฝอยปลายนิ้วได้ ภายใต้การควบคุมกำกับของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

- ③ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกให้เกิดเครือข่ายควบคุมคุณภาพของเครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพาและการปฏิบัติงานของ อสม. ให้ได้ตามมาตรฐานของวิชาชีพ
- ④ ให้ความเห็นชอบมอบหมายให้ อสม. ประกอบวิชาชีพภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต่อไปได้ เมื่อได้รับรายงานจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือผู้อำนวยการสถานบริการสาธารณสุข ตามแบบ รง.จ. 2
- ⑤ ติดตาม กำกับ ให้ อสม. ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

สาธารณสุขอำเภอ

- ① ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา แนะนำ และกำกับให้ อสม. ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และตามคู่มือ
- ② จัดการ และประสานงาน เพื่อให้มีการควบคุมคุณภาพ กับเครือข่ายวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ในพื้นที่
- ③ สอดส่อง ดูแลให้การปฏิบัติหน้าที่ของ อสม. เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

นักเทคนิคการแพทย์ ผู้ทำหน้าที่ฝึกอบรม อสม.

- ① เป็นวิทยากรฝึกอบรม อสม.
- ② เผยแพร่ข้อมูล องค์ความรู้ และมาตรฐานเกี่ยวกับวิชาชีพให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง และ อสม.
- ③ ให้คำปรึกษา แนะนำ การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ
- ④ ติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของ อสม.
- ⑤ สร้างเครือข่ายควบคุมคุณภาพ มาตรฐาน ตามหลักของวิชาชีพ
- ⑥ ถ่ายทอดองค์ความรู้ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานโรคไม่ติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

- 1 เผยแพร่นโยบาย ตัวชี้วัด และองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อ
- 2 ประสานงาน ขับเคลื่อนนโยบายและกิจกรรมการตรวจคัดกรองโรคเบาหวานในจังหวัด
- 3 เป็นวิทยากรร่วม
- 4 ติดตาม กำกับ ตัวชี้วัดของกระทรวงสาธารณสุข
- 5 รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สถิติ อัตราการป่วยโรคเบาหวาน
- 6 ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและตัวชี้วัดของกระทรวงสาธารณสุข

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพภาคประชาชน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

- 1 จัดทำแผนปฏิบัติการเสนอนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และแจ้งกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- 2 จัดทำโครงการเสนอขออนุมัติ
- 3 ประสานงาน เพื่อ สรรหา อสม. ที่มีคุณสมบัติตามหลักสูตรที่กำหนด เข้ารับการฝึกอบรม
- 4 บริหารจัดการฝึกอบรม อสม. ตามแผนปฏิบัติการ
- 5 เป็นวิทยากรร่วม
- 6 จัดทำใบประกาศนียบัตรให้ อสม. ผู้ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรเสนอนายแพทย์สาธารณสุขลงนามและบันทึกข้อมูลผลการอบรมในโปรแกรม
- 7 ติดตามผลการปฏิบัติงานของ อสม.

- 8 รวมรวบแบบ รง.จ. 2 จากพื้นที่เสนอนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
ลงนาม กรณีผลการประเมินไม่ผ่านให้บันทึกไว้ในฐานข้อมูล อสม.
- 9 บันทึกข้อมูลผลการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของ อสม. ระหว่าง
3 - 6 เดือน ในโปรแกรมฐานข้อมูล อสม.
- 10 ติดตาม ประเมินการปฏิบัติงานของ อสม. ร่วมกับทีมวิทยากร

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือผู้อำนวยการสถานบริการสาธารณสุข

- 1 ดำเนินการสรรหา อสม. ซึ่งมีคุณสมบัติตามหลักสูตรที่กำหนด
- 2 ประสานงานการฝึกอบรม อสม.
- 3 จัดกิจกรรมการคัดกรองโรคเบาหวานในกลุ่มเป้าหมาย
- 4 เป็นพี่เลี้ยง อสม. ติดตาม ให้คำปรึกษา และแนะนำการปฏิบัติงาน
ของ อสม. ตามคู่มือ
- 5 ประสานงาน เพื่อให้มีการควบคุมคุณภาพเครื่องตรวจเลือดชนิดพกพา
และการปฏิบัติงาน ของ อสม. กับเครือข่ายวิชาชีพเทคนิคการแพทย์
- 6 ประเมินและเสนอผลการปฏิบัติงานของ อสม. (รง.จ. 2) หลังการ
ฝึกอบรมตามหลักสูตร (ช่วง 3 - 6 เดือนหลังการฝึกอบรม)

ՌԻՏԻՆԻՆ

แบบประเมินความรู้ อสม. ที่ใช้เครื่องตรวจน้ำตาลชนิดพกพา (ภาคทฤษฎี)

ชื่อ-สกุล อสม. ผู้รับการประเมิน

ข้อ	รายการประเมิน	ถูก	ไม่ถูก	คะแนน (ข้อละ 10)
1.	การดำเนินการตรวจคัดกรองเบาหวาน เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจคัดกรอง	☐	☐	
2.	ผู้ที่เข้ารับการเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้ว ต้องงดอาหารและน้ำอย่างน้อย 8 ชั่วโมง แต่จิบน้ำได้เล็กน้อย	☐	☐	
3.	ก่อนการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลชนิดพกพา ให้สังเกตอุณหภูมิขณะใช้เครื่องต้องไม่เกิน 40 องศาเซลเซียส รวมทั้งสังเกตวันหมดอายุของแถบทดสอบที่เขียนไว้ที่ด้านข้างกล่อง หากหมดอายุไม่ควรนำมาใช้	☐	☐	
4.	ก่อนเก็บเครื่องตรวจและแถบตรวจน้ำตาล ในเลือดชนิดพกพาควรทำความสะอาด หลังใช้งานและเก็บเครื่องในกระเป๋าทิ้ง การกระทบกระเทือน	☐	☐	
5.	หลังจากหยิบแถบตรวจระดับน้ำตาล ในเลือดจากกล่องใช้งาน ต้องปิดฝาทันที	☐	☐	

ข้อ	รายการประเมิน	ถูก	ไม่ถูก	คะแนน (ข้อละ 10)
6.	การเจาะเลือดจากปลายนิ้ว ให้ขีดเลือด หยุดแรกทิ้ง ด้วยสำลีแห้งแล้วใช้เลือด หยุดที่ 2 ใส่แถบตรวจน้ำตาลในเลือด จากนั้นกดแผลด้วยสำลีแห้ง จนเลือดหยุด	☐	☐	
7.	ใช้เข็มเจาะเลือดที่ด้านข้างนิ้วแล้วทิ้งเข็ม ในกล่องทิ้งเข็มทันทีเพื่อความปลอดภัย	☐	☐	
8.	กรณีพบค่าผิดปกติที่อาจอันตรายต่อ ผู้รับการตรวจคัดกรอง คือ น้อยกว่า 70 mg/dL หรือ มากกว่า 200 mg/dL ต้องแนะนำให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล โดยเร่งด่วน	☐	☐	
9.	ถ้าเครื่องทำงานผิดปกติจะขึ้นสัญลักษณ์ การทำงานผิดปกติ (error messages)	☐	☐	
10.	เมื่อมีสัญลักษณ์แบตเตอรี่ขึ้นบนหน้าจอ ควรปิดเครื่องและถอดแบตเตอรี่เดิมออก จึงใส่แบตเตอรี่ใหม่	☐	☐	
รวม (ภาคทฤษฎี)				100

แบบประเมินความสามารถ อสม. ที่ใช้เครื่องตรวจน้ำตาลชนิดพกพา (ภาคปฏิบัติ)

ชื่อ-สกุล อสม. ผู้รับการประเมิน

ข้อ	รายการประเมิน	ถูก	ไม่ถูก	คะแนน (ข้อละ 10)
1.	มีการซักถาม ชื่อ - นามสกุล และประวัติ ผู้รับบริการก่อนเข้ารับบริการได้อย่างถูกต้อง	☐	☐	
2.	มีการเช็ดทำความสะอาดผิวหนังก่อนเจาะเลือดด้วย แอลกอฮอล์ 70%	☐	☐	
3.	เตรียมอุปกรณ์เจาะเลือดใหม่ ทุกครั้งที่มีผู้เข้ารับบริการรายใหม่	☐	☐	
4.	เทคนิคการเจาะเลือดจากปลายนิ้วถูกต้องครบทั้ง 7 ขั้นตอน ได้แก่ การเลือกนิ้ว การนวดคั้งนิ้ว เป็นต้น	☐	☐	
5.	ใส่ตัวอย่างเลือดหยดที่ 2 ลงแถบตรวจระดับน้ำตาลในเลือดได้ถูกต้อง	☐	☐	
6.	กรณีพบค่าวิกฤติตามที่ตกลงกับแพทย์/ทีมสหวิชาชีพ สามารถรายงานได้ทันเวลา	☐	☐	

ข้อ	รายการประเมิน	ถูก	ไม่ถูก	คะแนน (ข้อละ 10)
7.	แสดงวิธีการรายงานผลได้ถูกต้อง	☐	☐	
8.	ส่งรายงานผลให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้อย่างถูกต้อง	☐	☐	
9.	ทำความสะอาดภายนอกเครื่องได้อย่างถูกต้อง	☐	☐	
10.	ทิ้งขยะวัสดุมีคม/ติดเชื้อ หลังใช้อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	☐	☐	
รวม (ภาคปฏิบัติ คะแนนเต็ม 100 คะแนน)				100

แบบบันทึกข้อมูลการให้บริการเจาะเลือด ของ อสม. (รจ.จ.1)

รูป อสม.

ชื่อ.....สกุล.....

ที่อยู่.....

.....

.....

[ด้านหลัง]

**แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของ อสม. (ส่วนเจ้าหน้าที่)
การเจาะเลือดฝอยปลายนิ้ว เพื่อตรวจคัดกรองโรคเบาหวาน
โดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา
สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
(ช่วง 3 - 6 เดือน หลังการฝึกอบรม)**

ชื่อ-สกุล อสม.
เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน
ที่อยู่.....
.....
.....

ผลการพิจารณา

- 1. ผ่านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเจาะเลือด
- 2. ไม่ผ่านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเจาะเลือด
 - 2.1 เห็นควรส่งเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม
 - 2.2 อื่นๆ

ผู้รายงาน.....
(.....)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาล.....
วันที่.....

ผู้เห็นชอบ.....
(.....)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด.....
วันที่.....

ใบประกาศนียบัตรผู้ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ

ในประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

.....

เป็นผู้ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ การเจาะเลือดฝอยปลายนิ้วเพื่อตรวจคัดกรองโรคเบาหวาน

โดยที่ได้รื้อองตรวจมาตรฐานด้านเลือดซิมิเดททุกา

เมื่อวันที่ เดือน พุทธศักราช

ขอให้ผู้เรียนด้วยอายุ ๑๖-๓๕ ปี และ ดำรงรักษาคุณสมบัติ
และมีผลดีใจ พึงยึดมั่นคุณา เพื่อเป็นพลังสร้างสุขภาพชุมชน สังคมและประเทศไทยสืบไป

()

นางแพทย์ศารณสุขรังษิณี

ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล
องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล
กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ในความควบคุม
ของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์
หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม
(ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ และมาตรา ๒๘ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพ
เทคนิคการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกระเบียบไว้
ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคล
ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด
องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพเทคนิค
การแพทย์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
เทคนิคการแพทย์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๖"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข หรือลูกจ้างสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

“ผู้ประกอบการวิชาชีพเทคนิคการแพทย์” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์จากสภาเทคนิคการแพทย์

“ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม

“ควบคุม” หมายความว่า การดูแลหรือกำกับดูแล

ข้อ ๔ บุคคลที่กระทรวงสาธารณสุขจะมอบหมายให้ทำการประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ได้ต้องเป็นบุคคลซึ่งระเบียบนี้กำหนด

ข้อ ๕ บุคคลซึ่งได้รับมอบหมาย จะทำการประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ ได้เฉพาะ

- (๑) ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบนี้
- (๒) เป็นการปฏิบัติราชการหรืออยู่ระหว่างปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข
- (๓) ต้องอยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์หรือผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม

- (๔) ต้องอยู่ในการควบคุมด้านระบบคุณภาพของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์
- ข้อ ๖ ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งได้ผ่านการอบรมโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ตามหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากสภาเทคนิคการแพทย์ทำการประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ โดยเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วและตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือด
- ข้อ ๗ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้และให้เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ประดิษฐ์ สินหวรงค์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร
เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล
สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น
มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพในความควบคุมของเจ้าหน้าที่
ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม
(ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ
วิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกระเบียบไว้
ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคล
ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหาร
ส่วนท้องถิ่นอื่น มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพในความควบคุม
ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๖”

- ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ในระเบียบนี้
- “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข หรือลูกจ้างสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
- “ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม
- “ควบคุม” หมายความว่า การดูแลหรือกำกับดูแล
- ข้อ ๔ บุคคลที่กระทรวงสาธารณสุขจะมอบหมายให้ทำการประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ต้องเป็นบุคคลซึ่งระเบียบนี้กำหนด
- ข้อ ๕ บุคคลซึ่งได้รับมอบหมาย จะทำการประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้เฉพาะ
- (๑) ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบนี้
 - (๒) เป็นการปฏิบัติราชการหรืออยู่ระหว่างปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข
 - (๓) ต้องอยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม
 - (๔) ต้องอยู่ในการควบคุมด้านระบบคุณภาพของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ข้อ ๖ ให้เพิ่มข้อความดังต่อไปนี้ เป็นข้อ ๑๕.๑.๔ แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคล ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๙

“๑๕.๑.๔ ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งได้ผ่านการอบรมโดยเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยคำแนะนำของแพทยสภาทำการประกอบวิชาชีพเวชกรรมโดยเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วและตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือด”

ข้อ ๗ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้และให้เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ประดิษฐ ลินธวณรงค์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หลักสูตรฝึกอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เรื่อง การเจาะเลือดฝอยจากปลายนิ้วเพื่อคัดกรองโรคเบาหวาน โดยใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา

และ คู่มือการใช้เครื่องตรวจน้ำตาลในเลือดชนิดพกพา สำหรับ อสม. คัดกรองโรคเบาหวาน

ที่ปรึกษา

นาวาอากาศตรีบุญเรือง ไตรเรืองวรวัฒน์
นายแพทย์อรรถ กรัชนัยรวิวงศ์
นายแพทย์สุชม กาญจนพิมาย
นางอัญธิกา ชีवालยางกูร
นายแพทย์เกรียง อัครรุ่งนรินทร์
นางวรรณิกา มโนรมณ์
ร.นพ.กิตติ ปรมัตถพล

อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
ผู้อำนวยการกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน
ผู้แทนแพทย์สภา
นายกสภาเทคนิคการแพทย์
หัวหน้ากลุ่มงานโรคเบาหวาน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

คณะผู้จัดทำ

- นายประภคย์ ไชยพิทักษ์
- ร.ต.สนธยา มีททาน
- นางสาวจิรายุ ผาผ่อง
- นายชาติชาย สุวรรณนิษฐ์
- นางสุจินดา สุขกำเนิด
- นางมณฑา กิตติวราวุฒิ
- นางอัจฉิ์สุภา ครอบคอบ
- นางกมลภรณ์ คงสุขวิวัฒน์
- นางเพ็ญศรี โตเทศ
- นางศุภศิษยา ภาวังคะรัต
- นายจรูญ เจริญประโยชน์
- นายจิรจรรธ ประมวลเจริญกิจ
- นางสาวชุดิสดา เนติกุล

นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการพิเศษ โรงพยาบาลชลบุรี
ประธานชมรมอาสาสมัครสาธารณสุขภาคกลาง
นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ โรงพยาบาลหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
รองผู้อำนวยการกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน
ผู้อำนวยการ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน ภาคกลาง
จังหวัดชลบุรี
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพ
ภาคประชาชน ภาคกลาง จังหวัดชลบุรี
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพ
ภาคประชาชน ภาคกลาง จังหวัดชลบุรี
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพ
ภาคประชาชน ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพ
ภาคประชาชน ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์
หัวหน้ากลุ่มคุ้มครองสุขภาพภาคประชาชน กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน

จัดทำโดย :

กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

พิมพ์ครั้งที่ 1 :

มิถุนายน 2556

พิมพ์ที่ :

สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

จำนวนพิมพ์ :

15,500 เล่ม

• สภาเทคนิคการแพทย์ • แพทยสภา • กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ • กระทรวงสาธารณสุข